

משחקי ילדים - יום הבולאות גולות, חמש אבנים, יו-יו, פורפרה

Children's Games - Philately Day
Marbles, Five Stones, Yo-Yo,
Spinning Top (Forfera)

672 ■ 11/2002 ■ כסלו התשס"ג

היה להטיל אבנים ולאסוף אותן בזריזות תוך שימוש ביד אחת בלבד, כשהמצע הוא הרצפה. המשחק נחלק לארבעה מהלכים שכל אחד מהם נערך בדרגת סיבוב גדולה יותר מקודמו.

יו-יו צעצוע לילדים המורכב מכדור פחוס קטן (או גלגל), הקשור לחוט משיכה מגומי, וש אפשר בשל כך לגלגלו מעלה ומטה פעמים רבות. היה צורך בכושר ובמיומנות כדי להחזיק את הכדור בתנועה מתמדת. נכנס ללקסיקון העממי במשפט המחאה האנטי-בירוקרטי הידוע: "מה אתה שולח אותי לשם, שולח אותי לפה, תלך, תבוא, מה אני יו-יו?"

פורפרה חרוט עבה וכבד מצופה עץ, שלקצו המתכתי המחודד היו כורכים חוט משיכה, מסובבים ומשליכים ואז הייתה הפורפרה ניתנת אל המרצפות, וחגה עליהן במהירות כסביון. נכנס לדיבור העממי כמי שמטרידים אותו לשווא: "אמרתי לו, תשמע חביבי, כל הכבוד שאתה פקיד שומה, אבל מה אתה מבלבל לי את המוח עם תלך תביא ספרים, תלך עוד פעם תביא עוד ספרים, מה אני פורפרה?"

מבוסס על ספרם של אמנון דנקר ודוד טרטקובר "איפה היינו ומה עשינו - אוצר שנות החמישים והשישים", כתר הוצאה לאור, 1996.

על ערכו של המשחק ועל תרומתו להתפתחות הילד עמדו כבר אבותינו. "גירסא דינקותא מתקיים יותר משל זיקנה" (רש"י שבת כ"א). המשחק מלמד את הילד לשמור על חוקים, לשתף פעולה, לשחק עם ולשחק נגד, תוך שמירה על הכבוד העצמי ועל כבוד הזולת.

המשחקים בסידרת בולים זו היו מוכרים בארץ שנים רבות מאוד. שורשי משחקים אלה יכולים להיות בעבר רחוק ובמקומות רחוקים. הפשטות והחן שלהם בולטים היום בעידן משחקי המחשב.

גולות כדורי זכוכית קטנים המשמשים למשחק. נקראו גם בלורות (בחיפה), בנדורות או ג'ולים (בתל-אביב) וג'ולות (בירושלים). בין סוגיה: מעושנת (מין צורת עשן בתוך הגולה), פאצוזה (סדוקה) ולעומתה לאנגית (שלמה), אמריקאית (פסים), קצאחית או ראסית (הגולה המועדפת לצליפות). בין סוגי המשחקים: "אידי" - המשחק הבסיסי של אחד על אחד. שימש גם כמשחק זוטא לקבוע מי יתחיל ראשון במשחק האמיתי. "מיקצה" - מניחים גולות וכל משתתף צריך לפגוע בגולה של היריב כך שהיא תפגע בעוד גולה.

חמש אבנים אחד ממשחקי הילדות המפוארים והמורכבים ביותר, עם ואריציות ואסכולות אזוריות. היו משחקים אותו עם חמש אבנים קטנות, או מאוחר יותר, עם חמש קוביות מתכת בצבע אפור או בצבע ברונזה. עיקרון המשחק

Children's Games - Philately Day

חותמת
אירוע
להופעת
הבול
SPECIAL
CANCELLATION

The value of the game and its contribution to the child's development has been known for generations.

The game teaches the child to adhere to rules, to co-operate, to play with and compete with self-respect and respect for others.

The games depicted in this stamp series have been popular in Israel for many years. The origins of these games come from the ancient past and far away places. Their simplicity and charm stand out in today's computer era.

Marbles

Small glass balls are used for the game. There are different types of marbles such as smoked (a smoke shape inside the marble), cracked, complete and striped. The different games played in Israel with marbles include "Idi" - the basic game for two players. This is also played in order to determine who starts first in the "real" game. "Miktze" is another game whereby each player has to hit his component's marble so that it will hit another marble.

Five Stones

This is one of the most complex children's games with variations and regional differences. The game was originally played with five small stones and later on with five gray or bronze-colored metal cubes. The player throws down the stones, selects one for tossing and tosses it in the air whilst picking up one stone with the other hand and catching the tossed stone on the back of the hand. This is repeated until all stones have been picked up. In his next go the player then picks up two stones at a time and then three and four.

Yo-Yo

This is a toy made of a small flattened ball or wheel with a string attached to it so that it can be rolled up and down many times. It requires much talent and expertise to keep the wheel moving.

Spinning Top (Forfera)

This is a wide and heavy wooden covered cone with a string tied to the sharp metal point at the end. The string is woven around the cone and then released to let the top spin.

Issue: November 2002
Designer: Sharon Murro
Stamp Size: 25.7 mm x 40 mm
Plate no.: 486, 487, 488, 489
(two phosphor bars)
Sheet of 15 stamps
Tabs: 5
Printers: Government Printers
Method of printing: offset

השירות הבולאי - טל: 03-5123933
שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-3-5123933
12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel-Aviv-yafo